

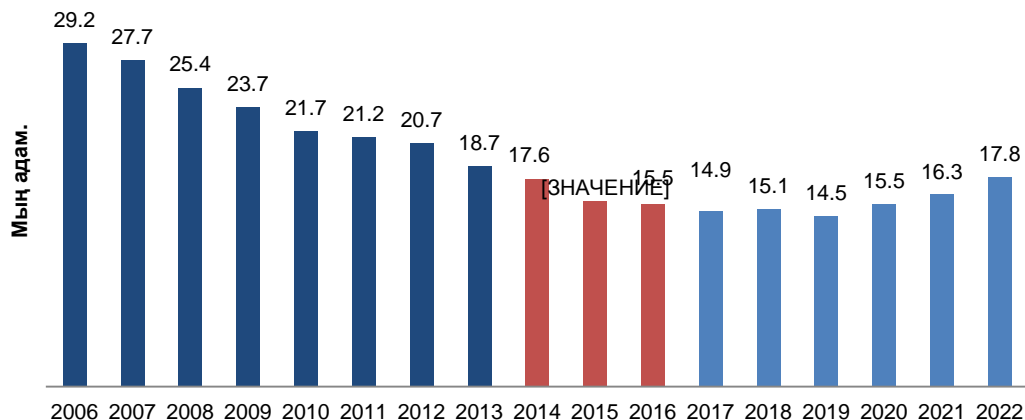

**ВОСТОЧНО-КАЗАХСТАНСКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
ТЕХНИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМ. Д. СЕРИКБАЕВА**

ШҚО мектеп бітіруші түлектерінің Ресейге кету ағынының себептері бойынша талдау

Сұрақ: Қанша түлектер кетеді?

ШҚО 17 жасар оқушылардың саны (2006-2022 жж.) (мың адам)

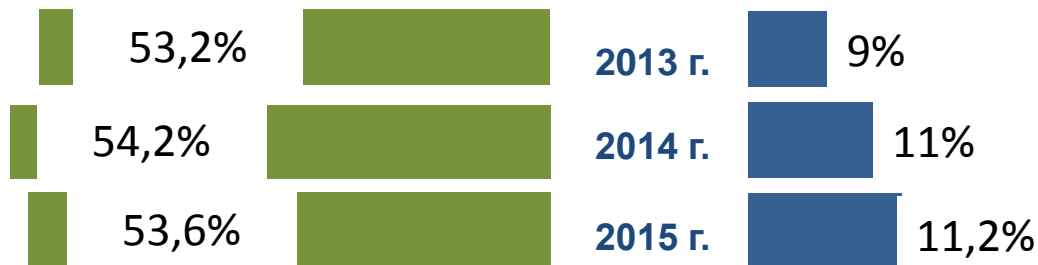

ШҚО бойынша мектеп бітіруші түлектер

ҚР ЖОО-на түскендер

РФ ЖОО-на түскендер

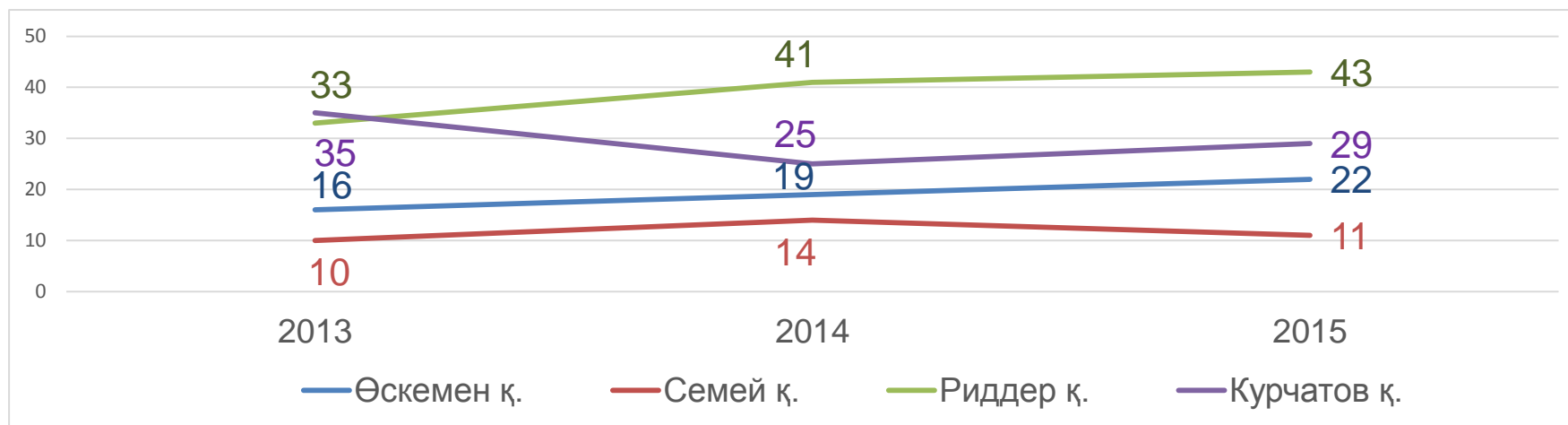

Қорытынды:

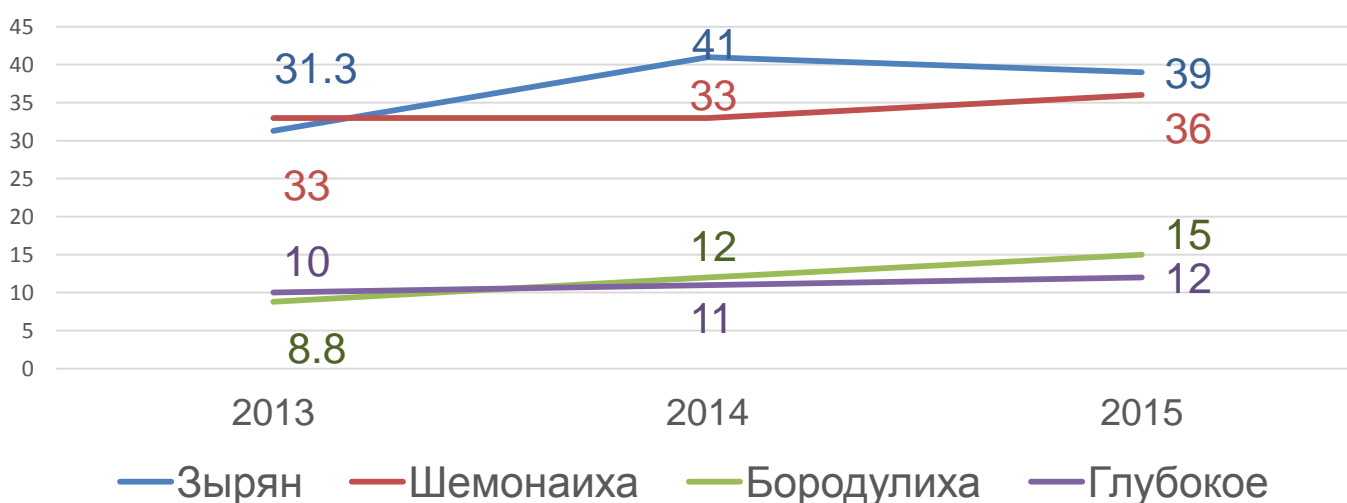
ШҚО мектеп түлектері санының
азаюы РФ ЖОО-на түсушілер
санының артуы тұрақты үрдісі

Сұрақ: Қайдан кетеді?

ШҚО қалаларының бөлінісінде РФ ЖОО-на түскен түлектер бойынша динамика (%)

ШҚО аудандары бойынша РФ-на кетіп жатқандардың үлесі (%)

Қорытынды:

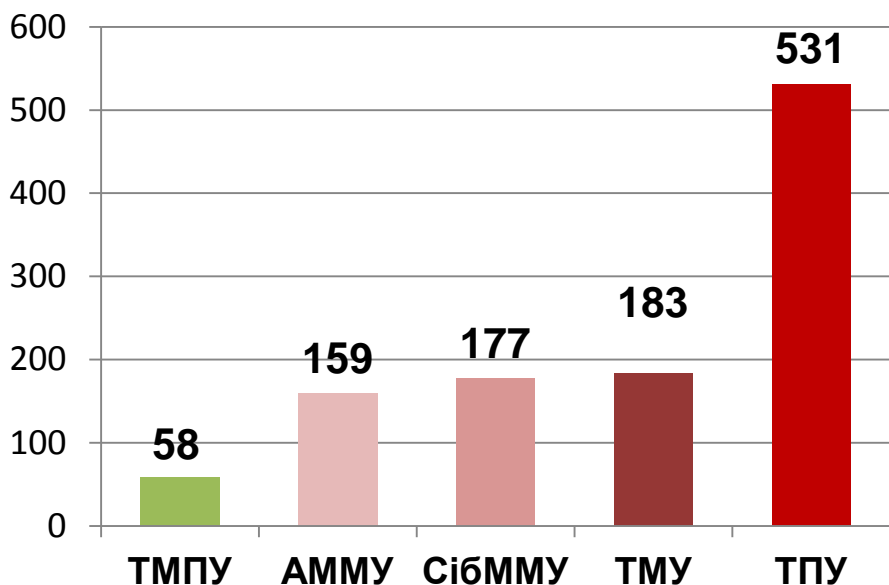
ШҚО қалалары мен аудандары бойынша РФ-на кетіп жатқан түлектер үлесінің арту үрдісі байқалады. Көп пайызы Риддер, Өскемен, Курчатов қалаларында және Зырян және Шемонаиха аудандарында.

ШҚО МЕКТЕПТЕРІНІҢ ТҮЛЕКТЕРІ БОЙЫНША АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙ ТАЛДАУЫ

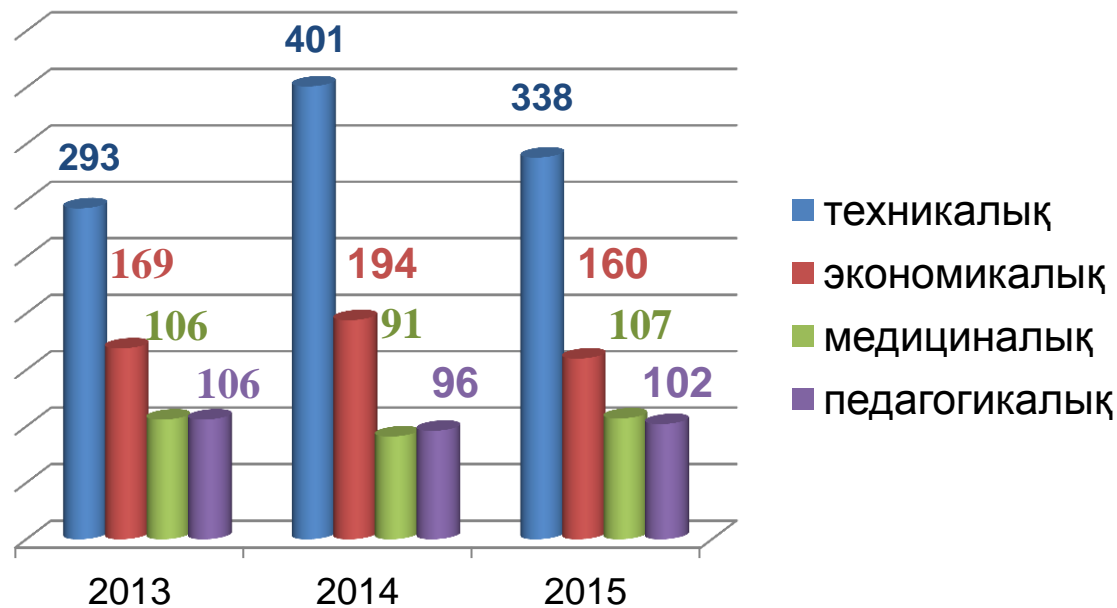
Сұрақ: *Қайда кетеді?*

РФ ЖОО-да оқып жатқан студенттердің жалпы саны

Сұрақ: ШҚО мектеп түлектері Ресейдің ЖОО-да қандай мамандықтарды таңдайды?

Мамандықтар бөлінісіндегі РФ ЖОО-на түсу динамикасы

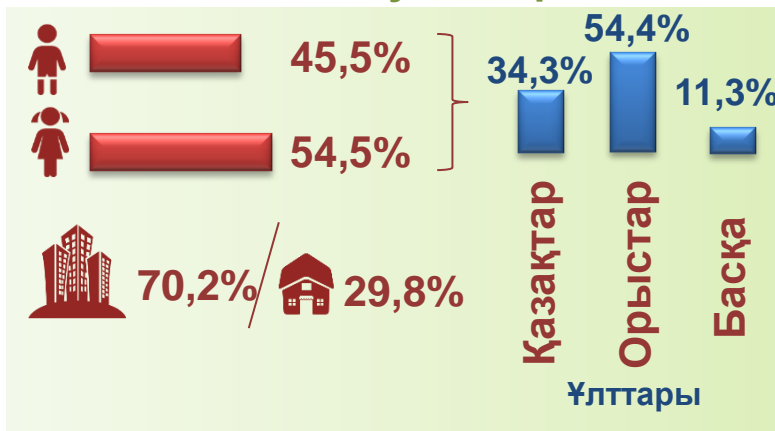

Қорытынды:

Кетіп жатқандардың көбі техникалық мамандықты таңдайды, ол дегеніміз, ШҚО-дағы ЖОО-ның техникалық мамандықтардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру керектігі туралы куәландырады.

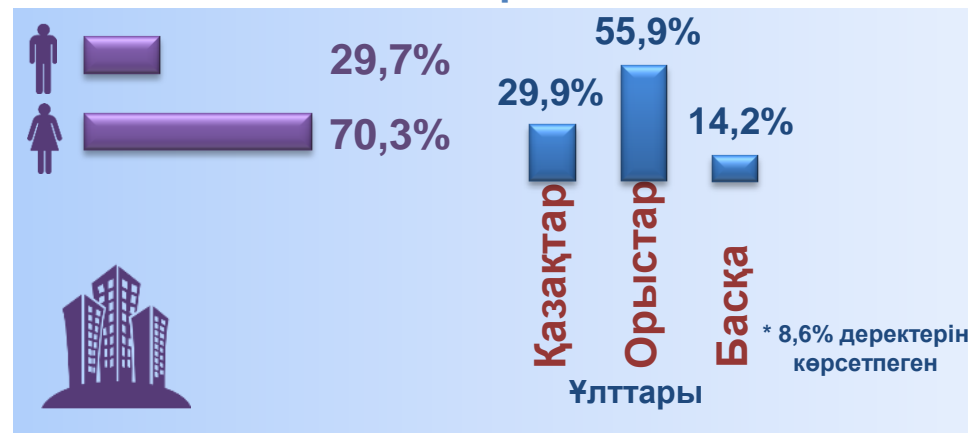
Сұрақ: Қазіргі түлектер жоғарғы білім алуды жоспарлай ма?

Мектеп оқушылары

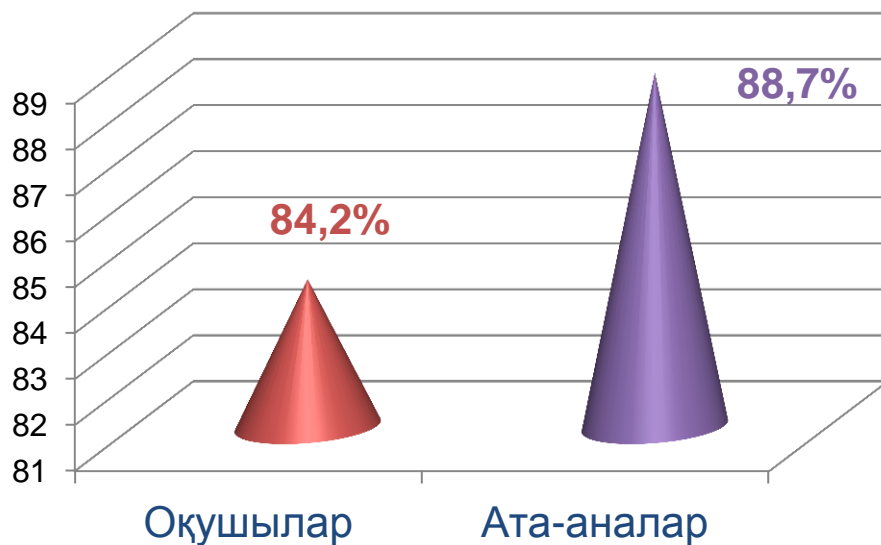
Сауалнамаға
қатысушылар

Ата-аналар

Жоғарғы білім алу
туралы шешімді
таңдау

... «жоғарғы білім алмай, лайықты жұмыс
табу мүмкін емес»

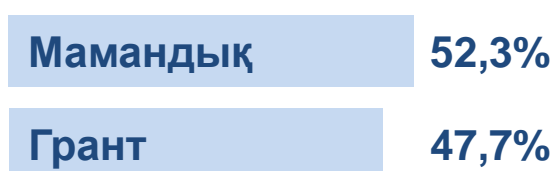

Қорытынды:
Оқушылардың 80%-дан
астамы жоғарғы білім алуды
жоспарлайды.

Сұрақ: Шешім қабылдауға кім және қалай әсер етеді?

Сұрақ: ЖОО таңдауда не маңызды?

Сұрақ: Түлектер ақпаратты қайдан алады?

Қорытынды:

Оқушыларға ЖОО-н таңдауда негізгі кеңес берушілер ата-аналары мен достары. Оқушылар және ата-аналары үшін ЖОО-дағы грантта оқу мүмкіндігінен гөрі қызықтырған мамандықтың болғаны маңызды.

Сұрақ: Сауалнамаға қатысқан оқушылар 2017 жылы қайда оқимыз деп жоспарлауда?

ҚР тысқары аймақта оқуды жоспарлайды	52,1%	ҚР тысқары аймақта оқуға кетеді	36,5%
Қазақстанда қалады	24,3%	Қазақстанда қалады	41,7%
Жауап беруге қиналады	23,6%	Жауап беруге қиналады	21,8%

Сұрақ: ҚР тысқары аймақта оқуды жоспарлаған оқушылар Қазақстанға орала ма?

Қазақстанға оралуды жоспарлайды	33,8%	Қазақстанға оралуды жоспарлайды	35,5%
Қазақстанға оралу жоспарында жоқ	30%	Қазақстанға оралу жоспарында жоқ	22,7%
Жауап беруге қиналады	36,2%	Жауап беруге қиналады	41,8%

Шетелдегі оқуларын аяқтағаннан кейін оқушылар мен ата-аналардың Қазақстанға қайтуды жоспарламау себептері:

36,2%

Мамандықтар бойынша жұмысқа орналасудың мүмкіндігі жоғары

34,6%

Профессорлық дайындық деңгейі жоғары

29,2%

Грантқа түсудің мүмкіндігі жоғары

Қорытынды:

Оқушылардың 52,1% шетелде оқуды жоспарлайды, олардың ішінде 30%-да Қазақстанға қайту жоспарында жоқ.

Сұрақ: Кетудің алғышарттары қандай?

1. Ресейдің ЖОО-на түсу шарттары

РФ ЖОО-ы

Тестілеу жазбаша түрде

ЖОҚ

Қабылдау сынақтарының нәтижесі РФ азаматтарымен бірге жалпы конкурста ескеріледі

Бюджеттік орындар

ЖОО-на

2/3 жоғары

10 мыңнан жоғары орын
Шетелдік студенттер үшін

Мамандықтар бойынша

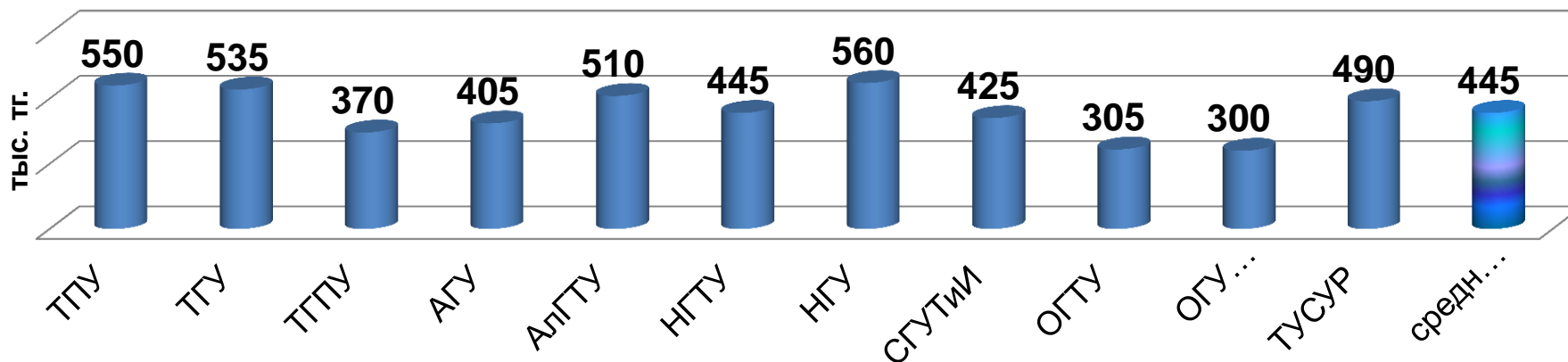
1/2 төмен

Қорытынды:

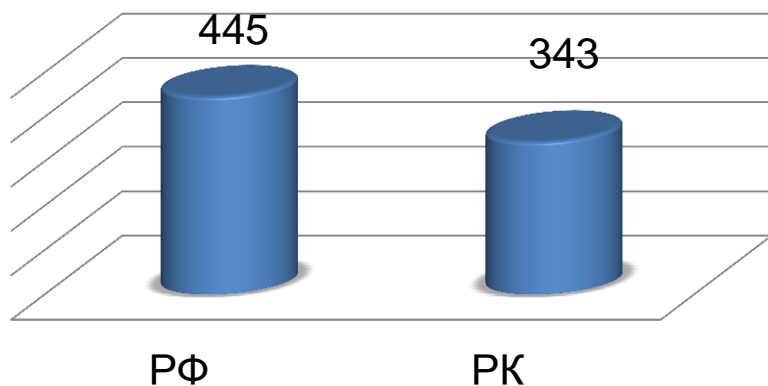
ШҚО түлектерін ЖОО-на түсудің оңайлатылған шарттары және шетелдіктер үшін бөлінетін бюджеттік орындардың саны қызықтырады.

Сұрақ: РФ-ның шекаралас ЖОО-дағы оқытудың орташа құны оқушылар үшін маңызды сұрақ бола ма?

РФ-ның шекаралас ЖОО-дағы оқытудың орташа құны (мың теңге)

Қр және РФ-ның шекаралас ЖОО-дағы оқытудың орташа құны (мың теңге)

Қорытынды:

Оқудың бағасы – таңдауға әсер ететін маңызды фактор емес

Сұрақ: Кетудің алғышарттары қандай?

2. Ресейлік және қазақстандық ЖОО-дағы оқытудың сапасы

QS EESA рейтингіндегі орны

Орын		ЖОО-ы
2	РФ	НГУ
20	РФ	НИ ТГУ
45	РФ	НИ ТПУ
54	РФ	УФУ
67	РФ	НГТУ
101-110	РФ	НИСГУ им. Н.Г. Чернышевского
101-110	РФ	СГАУ
111-120	РФ	ТГУСУР
111-120	РК	ВКГТУ им. Д. Серикбаева
121-130	РФ	АГУ
131-140	РФ	ВГУ

РФ шекаралас
облыстарындағы 40 ЖОО-ы

5 - Топ 150

2 - Ұлттық

ШҚО-да 6 ЖОО-ы

ШҚМТУ-і –Топ 150

Қорытынды:

Шығыс Қазақстан мемлекеттік техникалық университет географиялық тұрғыдан Ресейдің рейтингісі жоғары ірі бес ЖОО-мен бәсекелес. Тиімді бәсекелестік үшін Д.Серікбаев атындағы ШҚМТУ-не бәсекелестікті арттырудың жеке бағдарламасы қажет.

Мемлекеттік деңгейде:

- 1. ҚР ЖОО-на студенттерді баламалы негізде қабылдауға құқық беру керек, яғни, қабылдау сынақтарының түрін дербес анықтай отырып, ҰБТ тапсыртпай, ақысыз бөлімдерге,
- 2. Мемлекет бойынша гранттарды біркелкі бөлу үшін аймақтардың экономикасы дамуының қажеттілігіне байланысты оларды ҚР аймақтары бойынша квоталау жұмыстарын жүзеге асыру керек.
- 3. Ресеймен шектесетін өңірлік ЖОО-ның қолдау бағдарламасын құрастыру.

Аймақтық деңгейде:

- 1. Д.Серікбаев атындағы ШҚМТУ бәсекеге қабілеттілігін арттыру бойынша жергілікті атқарушы билікпен бірлескен кешенді бағдарлама әзірлеу.
- 2. Оқушыларға ертерек және жүйелі кәсіби бағдар беру үшін мектеп-колледж-университет кластерін құру.
- 3. Аймақтағы кәсіпорындармен бірлесіп сол аймақтағы мектеп түлектеріне арналған нысаналы гранттар бағдарламасын әзірлеу

ЖОО-ның деңгейінде:

- 1. Өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуының стратегиялық міндеттерін ескере отыра, білім беру бағдарламаларын әртараптандыруды өткізу.
- 2. Алыс және жақын шетелдердің ЖОО-мен, оның ішінде, РФ жетекші ЖОО-мен бірлесіп қос дипломдық бағдарламасын дамыту.
- 3. Төмендегі фокус-топтардың әрқайсысына кәсіптік бағдар бойынша жұмыстардың жаңа түрі мен әдісін енгізу. Олар: оқушылар, ата-аналар, заманауи тәсілдер есебімен жұмыс істейтін мұғалімдер.